

Círín

2

ZŠ J. Šimana, Valaská, 2018/2019
Školský časopis

Slovo z redakcie

Ahojte!

Vianoce, to je **oddych**, keď na pár dní sa zavrie škola. Vianoce to je **rodina**, plný dom príbuzných, ktorí sa tešia, že sa po dlhšom čase opäť vidia. Vianoce to sú **rozsvietené ulice** plné ľudí, ktorí chcú prekvapiť svojho blízkeho nejakým pekným darčekom. Vianoce to sú aj **rozžiarené oči** detí, ktoré očakávajú darčkovú nádielku. Vianoce to sú aj stoly preplnené dobrotami.

Milí spolužiaci, učitelia, zamestnanci školy a rodičia, vychutnajte si všetky tieto vianočné okamihy: oddýchnite si, tešte sa z kruhu vašej rodiny, vnímajte čaro vianočné, obdarujte sa navzájom, spapajte všetky dobroty, spievajte koledy a *čítajte časopis Círín*.

Redakčná rada Círnu

Na titulke:

Silvia Pohorelcová
Michal Zúr
Vanesa Bernáthová

Obsah

Zo života školy 5-17

Exkurzie	6-9
Z knižnice	10-17
Vianoce	18-27
Z tvorby	28
Kružkovica	33
Dobre vedieť	34
Omalovanka	35

Círín - časopis žiakov ZŠ vo Valaskej

ROČNÍK: XVII. č.2, dvojmesačník, vychádza od roku 2002

REDAKČNÁ RADA: ŠÉFREDAKTOR: Jakub Bíreš 7.B

ČLENOVIA RR: Adam Švec 5.A, Matúš Šteller 5.A, Anna Kristína Bartošová 5.A, Laura Cencerová 6.A, Simonka Perichtová 6.B, Lenka Medved'ová 9.B

GRAFICKÝ NÁVRH TITULKY: Jakub Bíreš 7.B

VEDÚCA NOVINÁRSKEHO KRÚŽKU: Mgr. Martina Tyčiaková

Vianočné želanie

Teším sa na vianočné prázdniny a určite nie som v škole jediná. Teším sa nielen preto, že budem mať väčší priestor a viac voľného času, ktorý môžem venovať svojim členom rodiny, priateľom a známym, knihám a obľúbeným filmom, ale aj preto, že budeme spoločne prežívať tie najkrajšie sviatky v roku, Vianoce. K Vianociam patria krásne zvyky, ktoré si uchováваме z generácie na generáciu dlhé desaťročia až storočia. Na mnohé z nich si dnes už len spomenieme. Zvyky, ktorými si chceme pričať to najvzácnejšie ako zdravie, súdržnosť rodiny, záruku, že sa pri rodinnom stole opäť o rok stretneme, hojnosť a dostatok, tie sú súčasťou Vianoc aj dnes. Obdarovanie blízkych darčekom, byť obdarovaný, to je ďalšie potešenie, ktoré na Vianoce očakávame. Veď listy Ježiškovi môžeme odosielať už koncom novembra. *(Dúfam, že aj môj list našiel Ježiško vo svojej schránke, a že som bola dosť poslušná, aby sa mi moje želanie splnilo. ☺)* Teším sa z predvianočnej školskej atmosféry. Aj tohtoročná priniesla Mikulášske prekvapenia, čarovné Lucie, školskú vianočnú poštu, vianočné tvorivé dielne a živý Betlehem v obci, vianočné zvonenie a veľa vianočných momentov na vyučovaní, počas ktorých sa k zvykom Vianoc vraciame.

S pribúdajúcimi riadkami v mojom príspevku si uvedomujem, že Vianoce sú pre mňa samozrejmosťou. Nádherným vyvrcholením kalendárneho roka. Verím, že by som si ich nedala vziať ani v tých najt'ažších chvíľach svojho života. Tak ako si ich nedali vziať ani naši predkovia v časoch chudoby, vojen a utrpenia. Tak ako si ich nedajú vziať ani dnešní obyvatelia krajín, v ktorých pokoj, mier a domov nie sú samozrejmosťou. Tak ako si ich nedajú vziať ani dnešné rodiny, v ktorých nie je samozrejmosťou dostatok. A odrazu mám strach, aby som ich privítala s dostatočnou pokorou, úctou, láskou a vďačnosťou zo to, čo mám ... vo svojom srdci. Vtedy si naozaj tie pravé Vianoce nedáme vziať. Ďakujem, milá školská rodina, za všetko, čo mi do srdca v roku 2018 pribudlo.

Všetkým vám, milí čitatelia nášho školského časopisu Círín želim, aby ste vianočné sviatky prežili v zdraví a so svojou rodinou, aby ste si cez vianočné sviatky darovali lásku s úctou a pokorou, aby vianočné sviatky zastavili ubehaň čas a viac odhalili to krásne v každom z vás!

Príjemné prežitie vianočných sviatkov vám žela

Štefánia Piliarová, riaditeľka školy.

Pod pokrievkou našej školy

Náš časopis na radnici v Žiline

Náš školský časopis Círín získal čestné uznanie v XIX. ročníku celoslovenskej súťaže triednych a školských časopisov materských, základných, stredných škôl a školských zariadení PRO SLAVIS 2018.

Ocenenie sme prevzali v Žiline, kam sme s pani učiteľkou Tyčiakovou cestovali vlakom. Po príchode na vlakovú stanicu sme hľadali mestskú radnicu Žiliny. Keď sme tam dorazili, najskôr sme si prezreli časopisy iných škôl. Potom nasledoval program, v ktorom sa recitovala báseň, hralo sa na hudobných nástrojoch a spievali sa slovenské ľudové piesne. Po skončení programu sa začalo slávnostné odovzdávanie ocenení. Tento deň sa mi páčil, pretože som spoznal žilinskú radnicu, videl niečo nové a stretol nových ľudí. *Jakub Bireš 7.B*

Technická olympiáda

V tomto školskom roku sa v našej škole konala po prvý raz **Technická olympiáda**. Súťažilo sa v dvoch kategóriách. Kategóriu A reprezentovali žiaci 6. a 7. ročníka a kategóriu B žiaci 8. a 9. ročníka. V kategórii mladších žiakov boli úspešní dvaja žiaci zo siedmeho ročníka: *Martin Barabas* zo 7.B a *Ján Sebastián Vilhan* zo 7.A. Nakoľko do okresného kola môže z tejto kategórie postúpiť len jeden žiak, vyskúšal si to 29. 11. v ZŠ s MŠ Karola Rapoša Ján Sebastián Vilhan, nakoľko získal viac bodov. V okresnom kole obsadil 1. miesto s veľkým rozdielom bodov v porovnaní s ostatnými súťažiacimi. Všetci mu budeme držať palce v krajskom kole.

Pani učiteľka Vetráková

Hodiny chémie trochu inak

Na hodinách chémie mali žiaci 7. ročníka našej školy možnosť získať nové vedomosti prostredníctvom projektového vyučovania. Prvým vypracovaným projektom bol projekt s názvom „Voda je život“, druhým projekt s názvom „Vzduch okolo nás“.

Počas hodín, ktoré boli určené pre obe témy, boli všetci žiaci aktívni ako pri úvodnej aktivite, tak aj počas vyhľadávania informácií, príprave posteru, prezentácii, hodnotení svojej práce aj práce ostatných skupín. Po vyhodnotení všetkých projektov vypracovali žiaci dotazník na zistenie ich postojov a názorov na projektové vyučovanie. Z dotazníka vyplynulo, že žiakov táto forma vyučovania zaujala, chceli by sa častejšie takto vzdelávať, informácie, ktoré získali počas projektu si ľahšie zapamätajú, vyhovovala im skupinová práca aj možnosť hľadať potrebné informácie z viacerých zdrojov.

Pani učiteľka Vetráková

Zručný mladý Horehronec

6. novembra v súkromnej SOŠ hutníckej v Lopeji prebiehal 3. ročník súťaže „Zručný mladý Horehronec“. Medzi 11 zúčastnenými školami nechýbala ani naša škola. Zastupovali ju žiaci z 9.A *Jakub Didi a Lukáš Kožiak*. Mali možnosť preveriť si svoje zručnosti aj vedomosti.

V praktickej časti z pripraveného dreva vyrezávali čo možno najviac dielikov, z ktorých neskôr zmontovali hada a v teoretickej časti riešili úlohy z matematiky a fyziky. Za svoj výkon získali pekné 6. miesto.

Pani učiteľka Vetráková

Exkurzia do Planetária

Dňa 8. novembra sa žiaci štvrtých ročníkov tešili na exkurziu do Planetária v Žiari nad Hronom. Naše zážitky prekročili naše očakávania. Keďže náš vstup bol o 11.00 hodine, stihli sme navštíviť i mini Zoo v peknom parku. Po rannej prechádzke nás čakali zážitky, premietanie v 3D, prednášky a pozorovanie slnka. Doniesli sme si aj mnoho poučných suvenírov o vesmíre. Naše vedomosti sme značne obohatili. Využili sme ich na hodinách prírodovedy.

Pani učiteľka Hadžegová

OK vo volejbale

Naše výborné volejbalové družstvo žiačok v obsadení: *Pišojová Eliška, Bernáthová Vaneska, Zelenčíková Paulínka, Kolajová Tajanka, Borošová Samanta, Grisniková Michaela, Slivková Dorotka a Janeková Emma*, vybojovalo v okresnom kole vo volejbale pekné 3. miesto. Vo vyrovnaných, veľmi kvalitných zápasoch, ukázali svoju bojovnosť, súdržnosť, vzájomnú podporu a vynikajúcu techniku. Tešíme sa na vaše ďalšie športové úspechy.

Pani učiteľka Baďínková

Najsilnejší chlapec a najsilnejšie dievča

Dňa 27. 11. 2018 sa na našej škole uskutočnila súťaž pre silákov školy, do ktorej sa zapojilo 13 žiakov siedmich až deviatych ročníkov. Trať bola náročná, zameraná na rýchlosť, silu aj obratnosť, rovnaká pre chlapcov aj pre dievčatá.

Na prvých troch miestach v kategórií „Najsilnejšie dievča“:

1. miesto Grisníková Michaela, 9.A trieda
2. miesto Nikola Filadelfiová, 7.B trieda
3. miesto Samanta Borošová, 9.B trieda

Poradie na prvých troch miestach v kategórií „Najsilnejší chlapec“:

1. miesto Tomáš Ďurica, 9.A trieda
2. miesto Tomáš Náther, 7.B trieda
3. miesto Matej Spišiak, 8.B trieda

Vít'azom blahoželám a teším sa na nové športové víťazstvá.

Pani učiteľka Baďínková

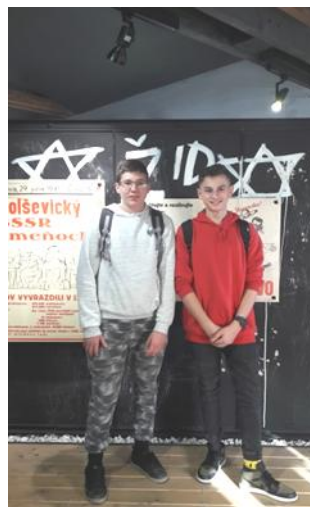
MÚZEUM HOLOKAUSTU V SEREDI

Pracovný koncentračný tábor v Seredi otvoril svoje brány aj pre našich žiakov. Expozície sme si pozreli v sprievode kvalifikovaného lektora, ktorý žiakom priblížil históriu tábora, popísal jeho funkciu a fungovanie počas 2. svetovej vojny, porozprával o živote konkrétnych ľudí, ktorých osudy spečatil práve tábor v Seredi. Žiaci videli dôkazy o tom, kam **extrémizmus** môže zájsť – **k potláčaniu osobnej slobody, ponižovaniu ľudskej dôstojnosti a napokon k vyvražďovaniu.**

Dozvedeli sme sa, že:

- ✓ toto miesto je pamätníkom všetkým zavraždeným Židom na Slovensku,
- ✓ súčasťou múzea je vzdelávacie stredisko, ktoré poskytuje rôzne semináre, školenia nielen pre žiakov a študentov no i laickú verejnosť,
- ✓ je miestom, kde môžu potomkovia obetí nájsť posledné zmienky o svojich predkoch,
- ✓ pracovníci majú k dispozícii mnoho autentických predmetov z obdobia pracovného koncentračného tábora a jedným z vystavených je aj dobytčí vagón, v ktorom deportovali Židov do koncentračného tábora Auschwitz,
- ✓ v areáli Múzea holokaustu je päť budov, no zrekonštruované sú zatiaľ iba dve a to prvý a piaty,
- ✓ múzeum vzniklo z iniciatívy občanov mesta Sered' a pre verejnosť bolo otvorené 15. decembra 2004,
- ✓ v roku 2009 vláda toto miesto vyhlásila za národnú kultúrnu pamiatku.

Pani učiteľka Soňa Skladaná

Čo t'a na exkurzii zaujalo alebo prekvapilo?

Má význam navštevovať takéto miesta?

Rebeka Strmeňová: Áno, má to význam pre niektorých, ak sa nad tým zamyslia a vžijú sa do tej situácie a naučí nás to rovnocennosti.

Tomáš Ďurica: Zaujala ma tá prvá prezentácia toho príbehu o Úteku z Osvienčinu. Ako Wetzler a Vrba prešli z Poľska na Slovensko peši za necelé 2 týždne. Zaujímavé boli aj tie mená všetkých židov, ktorých zobrali do Osvienčinu. Ešte ma zaskočilo aj, že okolo 70000 slovenských židov zabili.

Určite má význam, aby žiaci chodili na takéto miesta. Určite sa z takýchto miest veľa naučia. A možno ich to aj zaujme a zamyslia sa, čo sa dialo v minulosti a budú sa snažiť zmeniť to.

Martina Fašková: Oslovili ma tam príbehy ľudí, ten pocit, že som stála na mieste, kde zomierali ľudia. A tiež ma oslovili pôvodné veci, napr. trámy alebo oblečenie a tak. Aj vagón, v ktorom boli prevážaní.

Podľa mňa je to dobré tam ísť, aby sme vedeli niečo viac, aby sme sa poučili o takých krutých veciach, ktoré sa stali.

Samanta Borošová: Áno, má to význam, zistíte viac o dejinách a o minulosti aj to, čo ste nevedeli. Porovnáte si život vtedy, aké to mali ťažké, nemohli vôbec nič, boli obmedzovaní. Áno, oplatí sa chodiť na také exkurzie.

Filip Kováčik: Oslovil ma príbeh o dievčatku a jeho bábike. Taktiež ma oslovil aj príbeh ženy, ktorá koncentračný tábor prežila. Rozprávala o tom, ako jej mamu vzali do tábora, z ktorého sa ľudia nevracali.

Odporúčam vám tam ísť a pozrieť sa na Holokaust na Slovensku. Myslím si, že je dôležité poznať krutú históriu Slovenska, ale nie len Slovenska. Učí nás to tolerovať ľudí iného vierovyznania či iného rasového pôvodu, pretože nič na tom nie je zlé, že je niekto žid alebo černocho.

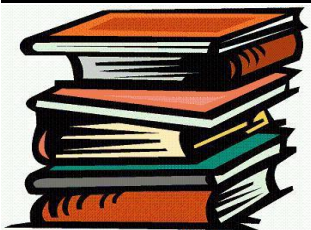
Sára Pacerová: Mňa oslovila prezentácia hneď na začiatku. Zaujali ma plány úteku z koncentračného tábora. Čo všetko museli preto urobiť a koľko museli riskovať. Tiež nám ukázali trasu ich úteku. A povedali nám o tom, ako o tom informovali Slovákov.

Myslím, že žiaci by takéto miesta mali navštevovať. Lepšie pochopeia učivo, uvedomia si mnoho vecí. Či už to, ako je nám v tejto dobe dobre, alebo aj to, akí dokážu byť ľudia krutí. Takisto to pomôže tomu, aby sa podobné veci neopakovali.

Radka Rafajová: Výlet do Serede bol v celku príjemný. Múzeum holokaustu bolo veľmi podrobné a obsypané faktami. Texty v múzeu boli napísané aj v angličtine, čo určite ocenia ľudia z iných krajín. Prezentácia na tému, ktorú sme si dopredu vybrali. Bola zaujímavá aj pútavá. Jednou chybičkou pre mňa bolo to, že priestory múzea boli príliš zrenovované. Chýbala im taká autenticnosť z minulosti. Myslím si, že to bola zaujímavá exkurzia, ktorá

nám dala veľa nových znalostí. *Dojmy z exkurzie zhrnúli žiaci 9.A a 9.B*

Kniha priateľ človeka

Medzinárodný deň školských knižníc

*„Svet je nádherná kniha,
ale nemá cenu pre toho,
kto v nej nevie čítať.“*

Medzinárodný deň školských knižníc vyhlásila Dr. Blanche Woolls, prezidentka Medzinárodnej asociácie školského knihovníctva (IASL) a pripomína sa od roku 1999. Hlavnou myšlienkou je podpora vzťahu žiakov ku knihám, školskej knižnici, čítaniu, poznávaniu a získanie si väčšieho počtu milovníkov literatúry. Uskutočňuje sa každý rok štvrtý októbrový pondelok. Tak tomu bolo aj v našej škole dňa 22. októbra 2018 pod vedením pani učiteľky Skladanej. Tohoročnou témou Medzinárodného dňa školských knižníc bolo: **„100 rokov od vzniku Česko-Slovenska“**.

Oslavy školskej knižnice však začali oveľa skôr, kedy sa žiaci na prvom aj druhom stupni pustili do výroby záložiek do kníh ľubovoľnou technikou a vytvorili tak veľmi zaujímavú zbierku. Výrobou záložiek sme sa tak zapojili do projektu **„Záložka do knihy spája školy“** na tému: Rozprávky, bájky, povesti a príbehy nepoznajú hranice. Našou partnerskou školou sa stala. Vyrobené záložky si naša škola vymenila s pridelenou školou a tak sme nadviazali kontakt s čitateľmi tejto knižnice.

Medzinárodný deň školských knižníc otvoril rozhlasovou reláciou Jakub Bíreš, ktorý zdôraznil to, aby sme sa snažili nájsť v knihách priateľa, ktorého nevymeníme za smartfón a mobil, pretože kniha je priateľ, ktorý ťa nezradí. Knihe sa nevybijú baterky a jej signál bude fungovať aj tam, kde ťa iný zradil.

Hlavnou časťou tohto dňa boli rôzne aktivity, úlohy, rébusy, dokumenty z obdobia vzniku ČSR. Predsa ten posledný októbrový týždeň si budeme s našim západným susedom – Českom o čosi bližšie, pretože 28. októbra, si pripomenieme 100 rokov od vzniku prvého spoločného štátu dvoch bratských národov. Česká republika si každoročne vznik samostatnej Československej republiky

pripomína štátnym sviatkom dňa 28. októbra. Po prvýkrát si túto významnú udalosť v slovenských dejinách pripomenieme aj my, Slováci, mimoriadnym štátnym sviatkom, ktorý pripadne na 30. októbra. Aby aj tí mladší, ktorí sa o týchto významných udalostiach ešte neučili, vedeli, prečo budú mať o jeden deň prázdnin navyše, tento deň bol na to ako stvorený.

Žiaci pracovali nielen s knihami, mohli nahliadnuť i do rôznych historických časopisov. Zaujímavý bol aj mesačník MAGAZÍN N, ktorý celé číslo venoval vzniku ČSR. Práve ten žiaci použili pri tvorbe svojich projektov. Výsledky práce 9. ročníka si môžete pozrieť na prvom poschodí v budove 2. stupňa. Výroky o knihách písané hlaholikou v podaní žiakov 7. ročníka môžete vidieť v priestoroch knižnice.

Svoju činnosť zhodnotili žiaci jednotlivých ročníkov: V.A a V.B, VII.A, IX.B. Na nasledujúcich stranách nájdete ukážky výstupov z jednotlivých aktivít.

Aj takýmito zaujímavými a tvorivými úlohami v našej základnej škole sme chceli oživiť činnosť školskej knižnice. Určite sme pomohli prehĺbiť kladný vzťah ku knihám, rozvíjali čitateľskú gramotnosť a možno oslovili aj ďalších zanietých čitateľov.

Pani učiteľka Skladaná

KNIHA? KNIŽNICA? ČÍTANIE?

➤ **Knižnica** je veľmi dobré miesto pre tých, ktorí radi čítajú. A tí, ktorí radi nečítajú, by si mali aspoň kus obľúbiť knižnicu a knihu. Prečo? Keď **čítame** knihu

zlepšuje sa nám čítanie a aj pravopis. Myslím si, že jedna kniha do mesiaca ešte nikoho nezabila. A preto chod' do knižnice a vyber si knihu, ktorá ťa zaujala a skús ju celú **prečítať**.

➤ Môj názor je, že by sme mali **čítať**, ale to, čo nás zaujíma. Síce na internete môžeme čítať tiež, ale myslím, že praktickejšia je normálna **kniha**. Ja **čítam**, ale nie často. Čítam iba **knihy**, ktoré ma zaujali.

➤ Knihy by mali byť súčasťou života každého z nás. Keď **čítam** knihu, stávam sa súčasťou deja. Knihy môžu byť rôzneho žánru. Mojm obľúbeným je horor. Pri čítaní hororu mi prúdi v tele adrenalín a ten pocit zbožňujem.

➤ Knihy by sme mali čítať. Podľa mňa sú knihy lepšie ako film, viacej sa dozvieme o danej téme, keď čítame oddýchneme si. Lepšie si to viem predstaviť, ako keď kukám film.

➤ Knižnica je dobrá preto, lebo si nemusíme kupovať knihy, ale si ich môžeme zadarmo požičať. Čítanie kníh je oddych. Sú plné zaujímavých príbehov, kúziel a všetkého možného. Je to ako únik z reality. Zrazu ste súčasťou príbehu. Ocitnete sa v kúzelnej krajine. Preto by mal každý čítať. Alebo to aspoň skúsiť.

➤ Kniha pre niekoho znamená všetky tie príbehy, do ktorých sa človek vžije. Ale pre niekoho kniha neznamená nič, pre niekoho je to iba fikcia.

➤ Knižnica je dobrá pretože ak nás nejaká kniha zaujala a chceli by sme si ju prečítať tak si ju nemusíme kupovať ale môžeme si ju prečítať.

➤ Je veľa ľudí, ktorí knižnicu nenavštevujú, pretože ich čítanie nebaví asi o čítaní kníh nepresvedčíme. Ale tí, ktorí skrátka nemajú čas, môžu skúsiť elektronické podoby a nemusia navštíviť knižnicu. Čítanie kníh by pre nás malo byť zábavou a čítať by sme mali radi.

➤ Do knižnice chodím málo, ale rada čítam knihy. Doma ich mám veľa a stáli si dokupujem. Je pravda, že niektoré informácie si zapamätáme skôr na internete ako na papieri v knihách. Každý je iný, každý to má inak.

Žiaci 7.A

MÓDA POČAS 1. REPUBLIKY

Móda nie je len odrazom hospodárskych a politických podmienok. Odev bol odpradávná aj výrazovým prostriedkom. Aj dnes môže vypovedať o bohatstve, chudobe, veku, vzdelaní alebo o samotnom vkuse človeka. Móda v 1. ČSR mala priniesť trendy Európy. Žiaci 9. ročníka sa na dejepise spoločne pozreli na módu 20. a 30. rokov a takto ju zhodnotili.

Sára Pacerová 9.A: Móda tej doby mi príde dosť elegantná. V tejto dobe si už neviem predstaviť nosiť to. Nepáči sa mi, že vtedy mali ľudia toľko pravidiel v obliekaní. Teraz už každý nosí, čo chce a čo sa mu páči, samozrejme treba vedieť, čo a k akej situácii sa hodí.

Lenka Gajdošová 9.A: Nepáčilo sa mi, že museli nosiť klobúky. Neviem si predstaviť, že by som všade musela nosiť klobúk alebo sukňu. Nohavice sa mi tiež nepáčili, pretože boli veľmi široké. A taktiež mali krátke vlasy, ale páčilo sa mi, že boli vždy upravené a prirodzené.

Martina Fašková 9.A: Nepáčila sa mi vtedajšia móda, pretože bola nepohodlná. Nepáčili sa mi ich vlasy. Páčilo sa mi, že ženy boli prirodzenejšie. No nosenie klobúkov sa mi tiež nepozdáva.

Leo Szalai 9.B: Oslovili ma fusakle a pánske klobúky. Páčili sa mi aj kožené opasky. A nepáčilo sa mi, že nosili dlhé spodné prádlo. Ani ženské krátke strihy vlasov neboli pekné.

Život na Slovensku v období 1. REPUBLIKY

Žiaci 7. ročníka pozerali krátky film STREDNÉ SLOVENSKO zo série Krásy Československej republiky z roku 1938. Porovnali podobu života v slovenských mestách a na dedinách. Všimli si mnohé rozdiely.

Páčilo sa mi, že v minulosti nebolo na ceste toľko áut. V minulosti bola v Banskej Bystrici postavená fontána, ktorá stojí až dodnes. Ľudia chodili v krojoch, prípadne v oblekoch. Do kina sa dievčatá vždy parádili, aj aby urobili dojem na chlapcov. *Gabriela Nomilnerová 7.A*

Príde mi, že bol omnoho väčší kľud, ľudia boli viac spolu a mali sa radi. K danému dokumentu bola pustená hudba, ktorá sa vôbec nepodobala dnešnej hudbe. Dospelí aj deti sa oveľa viac narobili. Dnes robia všetko stroje. Ľudia chodili oblečení v krojoch. Bolo oveľa viac stromov a lesov. Mestá boli oveľa menej zaľudnené ako dnes. Ľudia boli oveľa slušnejší a mali k sebe väčšiu úctu a rešpekt. *Sabina Lepiešová 7.A*

Mestá mali inú podobu ako dnes. Boli menej zastavané rôznymi obchodmi. Filmy boli čiernobiele. Rieky oveľa menej znečistené. Ľudia nechodili na autách všade, viac sa pohybovali pešo. *Lucia Gonosová 7.A*

Ľudia si nekupovali značkové, drahé oblečenie. Chodievali viac pešo. Ak cestovali na väčšie vzdialenosti, tak išli na koni. Za peniaze, čo mali, si kupovali viac jedlo ako oblečenie alebo voňavky. Dievčatá sa tak nemaľovali ako dnes, nenosili umelé nechty. *Laura Ridzoňová 7.A*

Ľudia chodili v krojoch, nezávideli si. Vážili si všetko, čo mali. Chodili pešo alebo na kočoch. Deti sa hrali von. Nesedeli doma. Veľa pomáhali rodičom. Vedeli šetriť, nekupovali si zbytočné veci. Deti si užívali detstvo. Dievčatá mali aj 12 rokov a aj tak sa hrali s bábikami. V nedeľu chodili do kostola alebo na dáku slávnosť. Boli domy a žiadne činžiaky. *Lucia Troligová 7.A*

Mne sa najviac páčil ten život na dedine. Neboli tam žiadne autá, asfaltky iba kravy, ľudia a domy. V dokumente ma zaujalo, ako vyzerali obce Telgárt, Heľpa v roku 1938, ale aj podoba veľkých miest vtedy. Zaujali ma aj informácie o Bratislave, nebolo tam áut, no už vtedy boli električky. Veľmi ma zaujala cesta popod Strečno, keďže som tade išiel a je tam úplne iná cesta a prostredie. Aj Váh sa mi zdal iný. *Ján Sebastián Vilhan 7.A*

NÁVŠTEVA ÚTULKU V BREZNE

Ako trieda 8.A s pani učiteľkou Badinkovou sme sa dohodli, že by sme sa radi zúčastnili nejakej dobročinnej akcie. Vybrali sme si brezniansky útulok Tuláčik. Niektorí žiaci našej triedy doniesli aj teplé deky, plachty a uteráky, ktoré zamestnanci útulku spotrebujú pri starostlivosti o malých chlpáčov. Dokonca aj žiak 7.B triedy Martin Barabas doniesol niečo na zateplenie psích búd. V jeden deň po škole sme vlakom pricestovali na malú stanicu, odkiaľ sme išli do útulku. V útulku nás rozdelili do štyroch skupín, aby sme všetci nevenčili všetkých psov naraz.

Asi hodinu a pol sme psy venčili popri útulku a malej vlakovej stanici. Potom sme ich zanesli naspäť a tam sme si vypočuli zaujímavo podaný príbeh o psíkoch a piatich mačičkách, ktoré sú v útulku. Dokonca jedna mačička je v karanténe a s jedným psom sme nemohli behať, iba sa prechádzať, pretože má problémy so srdiečkom.

Neskôr sme mali rozchod a šli sme domov. Osobne sa mi to páčilo, psíky boli zlaté. Verím, že aj ostatným spolužiakom sa tam páčilo a chceli by sme psíky a mačičky pozrieť aj nabudúce.

Patrik Bielik, 8.A

STARÍ RODIČIA ČÍTALI PIATAKOM

Človek je krásny nielen vtedy, keď má pružný krok. Človek je krásny podľa múdrosti, čo zraší sa mu v oku, podľa vrások a bielych vlasov, podľa slov, keď ponára sa v hovore s deťmi do rokov, keď aj on bol mladý. Človek je krásny vtedy, keď ho ľudia majú radi.

Týmito slovami privítali žiaci 5.A a 5.B so svojimi triednymi učiteľkami v piatok 23.11. svojich starých rodičov v školskej knižnici. Posedenie v knižnici malo nasledujúci priebeh:

Najprv sme pre starých napísali pozvánky, na ktorých sme si dali záležať. Starí rodičia prišli a pekne ich uvítala pred školskou knižnicou knižná víla. Aby nás pustila dnu, tak sme museli povedať čarovné slová. Plnili sme rôzne úlohy, po ktorých sme dostali poklad. Starí rodičia boli nadšení a začali na konci plakať od šťastia. *Alexandra Leitnerová 5.B*

Mäťka, Stelka aj ja sme našich starých rodičov privítali. A hneď sme sa pustili do práce. Kúzelná víla nám dala úlohy, ktoré sme vyriešili. Moja starká prečítala rozprávku o starých, ktorí dostali od vnučiek malého psíka. Potom sme si dali fajnučkú koláčiky a nsmela k tomu chýbať kávička. Veľmi sa nám to páčilo. Moja starká bola potom celý večer šťastná, páčilo sa jej to. Ďakujeme za taký krásny večer. *Kludia Semančíková 5.B*

Po privítaní sme dostali papierik a naň sme mali napísať, čo radi robíme so starými rodičmi. Potom jedna starká prečítala rozprávku. Dostali sme pracovný list. Na ňom boli úlohy k textu, ktoré sme mali vyriešiť. Keď sme pracovný list mali všetci vyriešený, dostali sme obálku a ďalší papier. V obálke boli slová, podľa ktorých sme mali poskladať príbeh alebo básničku. Keď sme to mali, príbehy alebo básničky sme prečítali. Pracovný list sme odovzdali knižnej víle. *Adam Švec 5.A*

Moja starká sa už vopred tešila a upiekla dobré košíčky. My sme sa rozhodli tvoriť báseň o rodine, pamätám si, že bola dáka takáto: Starká a starký sú moja rodina, ich dotyk rúk ma dojíma. Potom sme báseň prečítali. Víla nám za to dala poklad, ktorý sme z lásky ručne vytvorili. Bola to soška z hliny. Starká aj starký sa veľmi potešili. Starká plakala od dojatia. *Martin Sepeši 5.B*

Páčili sa mi aktivity. Riešenie tajničky, v ktorej nám vyšlo slovo knihy. Aj ako sme mali vymyslieť báseň sa slovami z obálky. Bolo to ťažké, ale nakoniec sme to zvládli. A tak sme mohli otvoriť poklad. A to všetko sa páčilo aj môjmu starkému a dúfam, že aj ostatným. Najviac sa mi páčil príbeh o psíkovi. Starkému sa páčilo, že sa porozprával s Martinovou starkou a vytváranie básne. A nemôžem zabudnúť na moje super papuče, ktoré som si doniesol so sebou. *Lukáš Košík 5.B*

A čo spolu piataci so starkými najradšej robia?

Spolu radi varíme a pečieme. Večer sa radi rozprávame v posteli a dávame si hádanky.

Rozprávame sa, hovoríme si príbehy z detstva starých rodičov, chodíme na výlety po historických a kultúrnych pamiatkach. Hráme sa spoločenské hry a chodíme na záhradku.

S mojou babkou varíme spolu, hráme sa spoločenské hry, učíme sa, čítame si spolu, s dedkom spolu rád majstrujem v dielni.

Chodíme radi vonka, radi pečieme, spolu sa učíme, spolu radi čítame.

Radi spolu hráme karty, pretože väčšinou vyhrám. Aj človeče, nehnevaj sa a lúštime krížovky a osemsmerovky.

Po večeroch sa zhovárame o všeličom a popri tom si niečo aj prečítame, krížovky sú naša hobby a zvlášť osemsmerovky! Pomáhame starkej pri varení aj pečení.

Hráme sa spoločenské hry. V lete máme na záhrade bazén, hráme volejbal a chodíme na prechádzku do lesa na huby.

Hráme karty, chodíme plávať a lyžovať.

Radi chodíme von, spolu varíme a pečieme a radi chodíme lyžovať.

Mikuláš v škole

Dňa 6.12.2018 prišiel k nám Mikuláš so svojimi čertami a anjelmi. V tento deň sme sa učili prvé tri, prvé štyri hodiny. Naši deviataci nám ho pripravili trochu inak, ako bol pred rokmi. Svoje odmeny sme si museli zaslúžiť. Na prvý stupeň prišiel Mikuláš cez 4. hodinu. Po ročníkoch si Mikuláš deti volal, prihovoril sa a povedal im, čo majú robiť, aby si odmeny zaslúžili. Na zemi mali polepené farebné papieriky, ktoré museli nasledovať, každá trieda dostala svoju farbu. Papieriky ich zaviedli k stanovištiam, kde museli čertom a anjelom zarecitovať básničku alebo zaspievať pesničku. Po splnení úlohy svoje odmeny dostali. Ostatné ročníky, ktoré čakali, mali za úlohu nakresliť nejaký obrázok na tému Vianoce, spolu s nimi tam boli anjeli a čerti. Obrázky neskôr deviataci pozbierali a dali Mikulášovi, veľmi sa mu páčili. Na druhom stupni to bolo trochu iné. Zoradili sa všetky ročníky na chodbu a zase sa im prihovoril Mikuláš a povedal im inštrukcie. Dostali hádanky, kde bola ukrytá nejaká miestnosť, keď ju rozlúštili poslali troch žiakov na miesto určenia. Tam znovu zodpovedali anjelom a čertom na hádanky. Po ich uhádnutí dostali odmenu pre všetkých. Kým žiaci chodili po stanovištiach, Mikuláš chodil navštevovať deti v triedach. Končili sme 5. vyučovacou hodinou. My deviataci dúfame, že sa vám tento deň páčil. *Lenka Medvedňová 9.B*

Vianočné tvorivé dielne

17.12. 2018 zavládla v našej škole vianočná atmosféra a tímová práca. Konali sa vianočné dielne. Každá trieda tvorila iné zaujímavé ozdoby a dekorácie. Niektorí stromčeky, svietniky, gule, iní piekli koláče alebo zdobili medovníky. Pri pečení sme sa aj zabavili, z tried sa ozývali koledy, vychádzali sladké vône. Cieľom

tohto dňa je príprava výrobkov na vianočný trh, ktorý sa bude konať v obci. Výťažok z predaja bude venovaný niekomu, kto potrebuje finančnú pomoc.

Lenka Medvedová a Danielka Pišojová z 9.B

Cesta k videu: zsvalaska.edupage.org/Zoznamy/Kružky/Multimediálny/Webstránky/Naše práce/Deň kroja

Robiť dobré skutky je úžasný pocit

...túto vetu som si povedala, keď som posielala prvýkrát tri veľké vrecia štoplíkov jednému chlapcovi. Ani som nevedela komu. Len som našla na FB status o jednej maminke, ktorá má choré dieťa a poteší ju každý jeden štoplík, ktorý potom môže vymeniť za eurá, ktoré potrebuje na liečbu. Aby ste si to vedeli predstaviť, kilo štoplíkov má hodnotu 0, 18e a jedno vyšetrenie, na ktoré peniaze použijú stojí 750e.

Hmmm...Štoplíky? Taká obyčajná vec. Ved' ich kopec vyhodíme a ani nám nenapadne, že môžu niekomu pomôcť. Tak som sa rozhodla ich zbierať aj ja a samozrejme som to povedala aj vám. Veľa z vás už tento dobrý skutok urobilo a doniesli mi či už len dva štoplíky. Veľmi pomohol Matko Barabas, tiež moji žiaci, žiaci z 3.A, 4.A a 4.B. A všetci ostatní. Za čo veľmi pekne ďakujem. A určite vám ďakuje aj Marek. Lebo pre neho to zbierame. Marek je deväťročný chlapec, o ktorého sa stará jeho mamka. Je imobilný a má detskú mozgovú obrnu. Nemá možnosť chodiť do školy ako my. Je pripútaný na lôžko. Rehabilitácie mu veľmi pomáhajú zlepšiť jeho zdravotný stav. Preto by som vás chcela poprosiť aj týmto článkom, aby ste nosili štoplíky mne, alebo ich dajte aj svojej triednej pani učiteľke a ona mi ich doručí. Je to fakt nádherný pocit, keď vieme, že môžeme pomôcť aspoň takto. Ved' nás to nestojí nič a pre Mareka je to veľká pomoc. Ďakujem za všetkých, ktorí ste sa zapojili a budete sa zapájať. Ste úžasní.

Pani učiteľka Ivana Sľašťanová

Keď som bola Luciou...

Svätá Lucia nie je vymyslená postava, skutočne existovala. Je považovaná za patrónku poriadku – zvyk káže v tento deň zákaz prania a pradenia. Nemalo sa pracovať na poliach ani v domácnostiach. Inak by gazdiné na seba povolali bosorky. Dievčatá prezlečené za Lucie v domácnosti kontrolovali, či sa zvyk dodržiava. Chodili po príbytkoch a vymetali husími brkami pavučiny z rohov miestností, aby priniesli zdravie v budúcom roku. Žiačka prvého aj druhého stupňa nám predviedli s pani učiteľkou Skladanou a pani učiteľkou Slašťanovou obrad sv. Lucie.

Keď som bola Luciou, tak som bola veľmi šťastná, že sme mohli urobiť niečo z našich tradícií. Bolo by dobré, keby sa na ne nikdy nezabudlo. Dozvedela som sa, že Lucie sa báli najmä malé deti, lebo ich strašili. Nikdy popri tejto činnosti nerozprávali. Vymetali husím krídlom a vyhánali zlých duchov.
Šimonka Perichtová 6.B

Keď som bola Luciou, tak ma to bavilo, len som bola smutná, že sa nám niektorí žiaci smiali. Chcela by som si túto úlohu zopakovať aj o rok. *Perla Pisárová 6.B*

Keď som bola Lucia, cítila som sa trochu blbo. Myslela som si, že sa nám budú úplne všetci smiať, ale celkom ich to zaujalo a bolo to v pohode. Bolo nám všetkým Luciám veselo a niečo som sa aj naučila. *Karolína Nováková 6.B*

Keď som bola Lucia, cítila som sa divne, kvôli tomu, že som mala na tvári múku a bola som zamaskovaná bielou plachtou. Nikto ma nespoznal. Všetci sme sa zabavili a zasmiali. *Tereška Ďuriančíková 6.B*

Svätá Lucia

Žiaci 6.A na regionálnej výchove sa na osud a povery viažuce sa k svätej Lucii pozreli podrobnejšie.

Na svätú Luciu sa nemohlo pracovať. Bola to jedna z katolíckych a pravoslávnych svätých. Uctiejú ju aj luteránski Švédí a Nóri. Je patrónkou slepých. Jej deň sa medzi katolíkmi sa oslavuje 13.12. Uctieva sa dokázateľne od 5. Storočia. Bola uctievaná, že liečila očné choroby. Bola umučená za svoju kresťanskú vieru. Napríklad keď na jej sviatok nejaké dievča začalo priať, tak sa vravelo že jej zdrevenejú ruky. Dobrým pomáhala, ale zlých naopak potrestala. Preto sa na jej sviatok už nikdy nepriadlo. Na záver poviem aj nejakú pranostiku: Svätá Lucia víno popíja.

Alžbetka Havašová 6.A

Svätá Lucia naozaj žila a bola uznávaná za strážkyňu poriadku. V deň svätej Lucie sa nesmeli priať a prijímali sa mladé dievčatá do služby. Kto v ten deň priadol toho podľa jedného príbehu svätá Lucia potrestala.

Adam Chromek 6.A

Svätú Luciu poznáme napríklad z jej obrázku alebo z obrazu na vytrážnom skle. Zvyčajne má v ruke misku s očami, teraz vám poviem, prečo je to tak. Keď bola Lucia mladá kresťanka, tak sa zapáčila jednému mláďencovi, len ona ho nechcela, a tak si vytrhla oči a doniesla ich v miske tomu mláďencovi, lebo jemu sa páčili jej oči. Sviatok sv. Lucie sa oslavuje 13. decembra, v tento deň chodili dievčatá do služby. No na tento sviatok bolo zakázané priať.

Samuel Baran 6.A

Svätá Lucia naozaj žila a bola umučená pre svoju kresťanskú vieru. Vrávi sa, že kto bude plieť na Luciu, tak tomu narastú slepačie ruky. Jedného dňa na svätú Luciu prišlo mladé dievča do služby k bohatej panej. Pani jej hneď dala robotu na kolovrátku. Ale slúžka nechcela zneuctiť pamiatku sv. Lucie, a tak sa k nej modlila. Lucia ju vyslyšala a všetko upriadla za ňu. Keď sa pani vrátila, nechcela uveriť vlastným očiam. A chcela aj ona skúsiť priať. A hneď jej narástli pazúry a slepačie ruky. Pani odvtedy nevytiahla päty z domu.

Samuel Gajdošík 6.A

Vianočný čas

Novinu radostnú oznámim vám,
že sa nám narodil dnes Kristus Pán,
to dieťa krásne, nad slnko jasné,
anjeli spievajú, slávu mu vzdávajú pri Betleheme.

Koledovanie v období Vianoc je obradom hlboko zakoreneným v celej Európe i za jej hranicami. Mohli by sme však povedať, že je to jeden zo zvykov nemajúcich vlast'. Jeho podstata je *kresťanská*, pretože sa s ním stretávame u kresťanských národov. Koledy boli po mnohé stáročia neodmysliteľnou zvukovou kulisou dotvárajúcou atmosféru Vianoc. Tradícia koledovania sa u nás v posledných rokoch zachovala len v niektorých regiónoch, avšak prostredníctvom koledníckej akcie **Dobrá novina** sa ju od roku 1995 darí obnovovať na celom Slovensku.

Slovo **koleda** má viacero významov. Označuje nielen *piesne spievané vo vianočnom období, ale aj hovorené či deklamované vinše a želania hojnosti*. Koledou sa nazývala tiež *obchôdzka spojená so spevom a vinšovaním, ale aj odmena, ktorú koledníci dostávali od navštívených rodín*. Koledníci nosili so sebou rozličné rekvizity ako *hviezdu, betlehem, štrngajúce pastierske palice* a podobne. Vinšovanie malo rozličné formy. V niektorých oblastiach chodili mladí ľudia v skupinkách po domoch a spievali až do polnoci vianočné piesne, čím chceli odovzdať svoju radosť z narodenia Božieho syna. Inde sa udomácnili betlehemské, pastierske či trojkráľové hry majúce formu divadelnej hry alebo obsahujúce prvky dramatizácie.

S koledovaním sú neodmysliteľne spojení **traja králi**, ktorých Biblia nazýva „*mudrci od východu*“ (Mt 2, 1). Nie je známe, ako došlo k tomuto označeniu, ale pravdepodobne súviselo s množstvom darov, ktoré priniesli. Koledníci prichádzajúci do domu píš na dvere začiatkové písmená žehnajúceho výroku Christus mansionem benedicat – **Kristus žehnaj tento dom**. Medzi ľuďmi sa však zaužívala aj skratka **G + M + B** označujúca začiatkové písmená mien *Gašpar („Majster pokladu“), Melichar („Môj kráľ je svetlo“)* a *Baltazar („Ochraňuj jeho život“)* považovaných za troch kráľov. Mená vznikli v 5. storočí a každý z jeho nositeľov predstavoval jednu časť vtedy známeho sveta – Afriku, Áziu a Európu resp. čas mladosti, dospelosti a staroby. Tradícia, ktorú obnovili koledníci Dobrej noviny kopíruje a rešpektuje miestne zvyky. V niektorých obciach sa pokračuje zaužívanými pastierskymi hrami či jasiľkovými slávnosťami, na mestské sídliská prichádzajú koledníci s gitarou oblečení ako pastieri či anjeli.

Vianočné resumé

Na hodine slovenského jazyka sa žiaci 8.A pohrali so slovnou zásobou. Preberané nesklonné podstatné mená cudzieho pôvodu mali použiť vo vymyslených príbehoch s vianočnou tematikou.

Mama sa už pripravuje na veľké **finále**. Oblečie si **negližé** ako na svoje prvé rande. Na stôl pokladá všetko **menu**, ktoré v tento deň pripravila. Ako prípitok zvolila tvrdé **whisky**. Ako dezert upiekla koláč z keksov **Madam** a jahodového želé. Bude to riadna **show**, keď si budú rozbaľovať moje darčeky. *Vladimíra Brveníková*

V jeden predvianočný deň sme sa vydali kúpiť kapra na vianočnú večeru. Keď sme prišli pred obchod, oco vystúpil z auta a išiel vybrať kapra, z ktorého budeme mať na Štedrý večer výborné **filé**. Kým oco vyberal kapra, my sme boli s bratom a mamou nakúpiť veci na predvianočnú prípravu. Ani sme sa nenazdali a vianočné **finále** bolo pred nami. Na večeru sme mali rybie **filé**, **soté** a oco si dal aj **whisky**. *Lukáš Patúš*

Ľudia na Vianoce kupovali **filé** aj **kivi** a **whisky**. Na Vianoce chlapi kupovali ženám **negližé**. Na Štedrý deň bolo **finále**. Pozývali svoje priateľky na **rande**. Urobili si **pyré**. Pripili si **whisky**. *Lucas Láska*

Na Vianoce budeme robiť rybie **filé**. Spravíme ešte aj jablkové **pyré** a doň pridáme aj tekuté ochucovadlo **maggi**. Na **rande** nepôjdem, lebo nemám frajerku. Mama možno spraví koláč, v ktorom bude **želé**. Večer už po Vianociach si rodičia pozerú nejakú **show**. *Dominik Zemanovič*

Mamina a ja sme sa už pripravili na vianočné **finále**. Na Vianoce musíme kúpiť veľa ovocia najmä **kivi**. Vianočné menu sa u nás vyberá takto: Kapustnica a rybie **filé** so šalátom. Ocko a mamina si dajú na Vianoce **whisky**. Po večeri sa tešíme na vianočnú **show**. Minulý rok sa môj braček zaplietol do stromčeka. Zaistovala som mu **alibi**. Ocko musí byť veľmi poslušný, aby si nepokazil **renomé**. *Lucia Ťažká*

Madam vymýšľa **menu** na Vianoce. Aby finálna vianočná večera bola chutná. K jedlu je na pitie **whisky**. Ale ešte pred večerou sa musia dať do **gala**. Rozmýšľam, či na večeru bude **filé**, **želé**, **soté** alebo **pyré** a na miesto jablka **kivi**. Do polievky sa musí pridať **maggi**. A po večeri išli manželia na **rande** do reštaurácie, kde mali pripravenú **show**. *Patrik Bielik*

Mama pripravuje vianočné **menu**. Určite budú rybie **filé**. Oco pil zatiaľ **whisky**. Keď sme rozbaľovali darčeky, tak som dostal papagája **Kakadu**. Ako dezert sme si dali **želé**. Po vianočnej večeri sme si dali **soté**. *Jakub Dundovič*

Na slovíčko

Pani učiteľka Ivka Slašťanová, kedy prvýkrát pocítite čaro Vianoc? Čo vám najviac pripomína, že sa už približujú?

Čaro Vianoc vždy prvýkrát pocítim, keď kupujem adventné sviečky, ktoré si potom posvätené vložím do venca a zapálime prvú pri adventnom obede. To že sa blížia Vianoce mi pripomínajú akoby dva svety. Svet vonkajší, všetky tie reklamy, konzumné veci, ktoré sa nám dávajú, no žiaľ nás iba vzdďaľujú od ozajstnej podstaty Vianoc. Druhý svet je ten môj, je to čas, kedy robíme so žiakmi ozdoby, spievame si vianočné koledy, riadime, vonku sneží a tešíme sa na narodenie Ježiška v našich srdciach a domovoch.

Pán školník Jarko, udržiavate tradíciu vianočného stromčeka? Kto má u vás na starosti jeho zaobstaranie a výzdobu?

Áno. Mávali sme živý ale v posledných rokoch už umelý. Vyzdobujem ho ja so synom. Manželka varí. A tento rok príde aj vnučka. Bude pomáhať. Jest' salónky.

Pani družinárka Soňa Kubizniaková, Vybavujete u Ježiška darčeky pod stromček v predstihu či na poslednú chvíľu? Aký darček by potešil Vás? Zvyknete dávať aj vlastnoručne vyrobené darčeky?

Darčeky pod stromček kupujem až v novembri. Každému nejakú maličkosť. Zvyknem kupovať darčeky, ktoré sú potrebné. Vyrábame si aj doma darčeky pre blízkych. Každý rok píšeme Ježiškovi list, kde sa dozvieme aj o tajných snoch, po čo túžime. Pre mňa je najväčším darom to, že Vianoce môžem stráviť v kruhu svojej rodiny a sme zdraví. Spoločne zjídeme s rodinou do kostola na polnočnú sv. omšu. Pod stromčekom ma potešia nejaké náušnice alebo šaty.

Pán učiteľ Matúš Magera, akú prosbu by ste napísali do listu Ježiškovi?

Napísal by som, aby si naši žiaci začali vážiť autoritu svojich učiteľov a rodičov. A aby naši žiaci našli odvahu byť „iní“. Nie je frajer ten, kto je hrubý a vulgárny, ale hrdinom je ten, kto dokáže byť iný svojou slušnosťou a hrdosťou.

Pani upratovačka Janka Máteová, rada spomínate na Vianoce Vášho detstva? Aké boli?

Hlavne oveľa pokojnejšie, ako bývajú dnes. Voľakedy nehučala od ráno do noci televízia a neboli počítače, takže ako deti sme boli takmer stále vonku a užívali sme si vytužené prázdniny. Samozrejme sme chodili aj do kostola, strašiť na Luciu, spievať na Troch kráľov a dodržiavali sme aj iné tradície. Pochádzam z veľkej rodiny, tak sme sa často stretávali. Ako darčeky sme v našej rodine dostávali hlavne oblečenie a knihy, ale aj spoločenské hry. Mali sme pravdaže aj povinnosti ako nakríť hydinu a pomôcť upratať ale nebola to žiadna veľká drina. Keby sa dalo vrátiť v čase, určite by som si rada aspoň jednu Vianoce môjho detstva zopakovala.

Pani učiteľka Inga Sedliaková, snažíte sa dodržiavať vianočné tradície tak, ako ich prežívali Vaši predkovia?

Áno. Vážim si tradície. Vnímam ich ako puto, ktoré nás spája s tými, ktorí tu už nie sú. Preto sa snažím, hlavne na Vianoce robiť všetko tak, ako to robila moja stará mama. Takže na našom stole nechýba kapustnica, ryba, opekance s makom a tiež prázdnny tanier pre náhodného hosťa.

Pani kuchárka Ivetka Kováčová, ktorá vianočná dobrota nesmie chýbať na vašom stole? Vypekáte aj vianočné pečivo? Ktoré máte najradšej?

Ľudia sú už premodernizovaní aj v príprave vianočného menu. U nás však nie je žiaden losos a bio. Radi máme na tanieri riaden bravčový rezeň. Manžel je síce rybár, ale kapor zostáva v poslednom čase v mrazáku. Nechýbajú u nás na stole opekance s makom, kapustnica, zemiakový majonézový šalát. Medové rezy a vanilkové rožky patria k našej rodinnej klasike. Chutia nám a zároveň krásne prevoňajú byt.

Pani učiteľka Michaela Badinková, ste priaznivcom zimných športov? Čomu sa venujete počas zimy?

Pravdupovediac zimu veľmi nemám rada. Ale keď som sa už narodila v miernom pásme, ktoré je charakteristické striedaním štyroch ročných období, musím tú zimu dáko prežiť. Do Vianoc sa síce nestíham venovať zimným športom, ale v novom roku sa rada lyžujem a venujem sa hlavne skialpinizmu. Kto by nevedel, o aký druh športu ide. Je to vlastne lyžovanie, ktoré nevyužíva vleky na to, aby sa dostal na kopec, ale za pomoci nalepených pásov na lyžiach, vyšlape ktorýkoľvek kopec a potom sa z neho na tých lyžiach po menšej úprave spustí. Už teraz sa teším, ako sa budem na lyžiach „prechádzať“ po zasnežených holiach Nízkych a Vysokých Tatier a Slovenského rudohoria.

*Rozhovor so zamestnancami školy
spracovala Simónka Perichtová zo 6.B*

Ako vyzerali asi listy, ktoré Ježiškovi písali deti v 19. storočí a ako píšú listy dnešné deti. Pozrite si, ako na slovenčine spracovali túto úlohu žiaci 7.B. Použili historizmy, archaizmy aj nové slová.

Listy v 19. storočí

Milý Ježi! Na sviatok vianočný si želám novú písanku. Pre moju mater nový pudilár. Počas roka som dobrá, nápomocná bola. Ale najsamprv si prajem, aby otec môj nešiol do regimentu. Ďakujem.

Karolína Molčanová a Petra Senčecová

Milí Ježiško, želať bi som si nejaký ten groš, aby máti zaplatila pandúrom. Totiž rozbyl som oblok. Hoc ešte nie som junák, dákeho tátoša bi som chcel. Netreba mi muškety a nechcem biť ani hajdúch. Chcel bi som cylinderky a biť taký dobrí zeman ako pán Otec. Chcel bi som bukrétu ešte pre moju máti (za ten rozbitý oblok). Ďakujem Ti.

Ester Melicherčík a Lucia Štekláčová

Milý Ježiško, prosím si knihu pre môjho otca. Materi som včera kukuricu po zemi rozsypal, tak si za to prosím bukrétu pre ňu. Taktiež si prosím pár grošov na opravu gánku v pivnici. A pre seba by som chcel

nové pravítka na merbu, pretože sa mi zlomilo. A prosím si ešte aby sa mi darilo v silospyte. Ďakujem.

Barbora Bániková a Lenka Kučeráková

Milý Ježiško, ja by som si prial cylinderky pre mňa. Pre ocinka muškety a pre mamku hajdúcha na pomoc. Želám si, aby sme boli zdraví, šťastní a mali veselé sviatky.

Martin Barabas a Jozef Ferko

Milý Ježiško, nižepodpísaný Adam Ti píše v mene celej rodiny. Pre môjho tatka, ktorý je furmanom si prajem statného tátoša. Keď som dnes išiel do gánku, rozbil som mojej materi väzu. Prosím si Ježiško obrovskú bukrétu ruží pre moju mater. V knihovni som uvidel knihu mravov, ktorú by som si pre seba veľmi prial. Prepáč, ak som veľmi tento list načarbal, ale musím ísť pomôcť s dobytkom.

Jakub Břeš

Lísty v 21. storočí

Ale čau, Ježiško. Pls, dones mi iPhone, coolové vianočné ponožky, voňavku a ešte Supreme čiapku. Milá mama, viem, že si to ty aj ty oco. Thx – díky. XD *Karolína Molčanová a Petra Senčėková*

Ale čau, Ježiško. Pls, na Vianoce chcem iPhone, iMac aj Apple Watch. Nieže na dačo zabudneš, ale neni to všetko!!! Prosím, aby sa na Slovensku nezakázali „memes“. Prajem si emoji vankúše (2). Duklock je mega, chcem jeho podpis aj od Goga, Selassieho a od ostatných YouTuberov. Chcem „ale čau“ merch, cool fail ponožky a to bude asi všetko. Dík, ak budem ešte niečo chcieť, napíšem ti ďalší list. Zatiaľ cc, musím to dať na IG. *Ester Melicherčík a Lucia Štekláčová*

Ježiško, ja si prosím iPod, iPad, iPhone a 100 videohier, dík. A prosím si aj MacBook. A k tomu „Game of Thrones“ a „Walking Dead“ poslednú sezónu. Dík. A sľubujem Ti, že budem po celý rok poslúchať. Nie, celý mesiac, Ale aspoň ten mesiac. Budem poslúchať rodičov aj učiteľky v škole a nebudem robiť zlé veci. A ešte by som si rád urobil výlet v horách plus Wellness na týždeň a nebudem mačke robiť zle.

Barbora Bániková a Lenka Kučeráková

Milý Ježiško, ja by som si prial bohaté Vianoce, veľa darčėkov, napr. iPhone, iPad, PS 4 a veľa sladkostí, aby sa naša rodina mala dobre. Aby sme mali peniaze a aby mi rodičia kupovali veci. A ináč, ešte by som chcel peniaze pod stromček a nejaké hry na počítač (ďáky „jam“). *Martin Barabas a Jozef Ferko*

Chcem Barbie so stajňou a koňmi, výbavu na snowboard, nový mobil iPhone SE (Rose Gold), Xbox, aby som sa mohla hrať s mojím bratom a k tomu veľa hier a darčėk pre celú rodinu – dovolenku na celý týždeň do Grécka. *Nina Oravcová a Vanesa Vrbovská*

Milý Ježiško! Blíži sa čas vianočný a veľmi by ma potešilo, keby som si pod vianočným stromčekom našiel nový mobil. Otcovi, ktorý pracuje ako programátor som vysníval nový výkonnejší počítač s lepšou grafickou kartou. Pre mamu, ktorá stále bojuje s časom si prajem inteligentné hodinky s dotykovým displejom aj s internetom. Veľmi pekne Ti ďakujem a už sa veľmi teším. *Jakub Bíreš*

Spracoval Jakub Bíreš zo 7.B

Zimné ódy

Ó, zima, tak nádherná a mrazivá.
Prinášaš radosť deťom všetkým
svojím snehom studeným a mäkkým.
Bielosťou pokryješ celý kraj,
okolo mňa všade ľadový raj.
Zo striech sa nesú studené cencúle,
deti hádžu po sebe snehové gule.
Každý rok prinesieš úsmev ľuďom,
potešíš ich svojím kl'udom.
Ó, zima, zakrývaš všetko bielou krásou,
von počuť veľa šťastných hlasov.
Ó, zima, vráť sa aj budúci rok,
sprav ešte pre nás tento krok.

Sandra Málusová a Gabo Málus 9.B

Óda na zimu

Ó, zima, ktorá pokrývaš svet bielou
perinou,
ty dokážeš každú dušu spraviť nevinnou,
ty dokážeš sfarbiť líca dočervena,
ty, zima, neobyčajná, krásna,
prirodzená.
Sypeš z neba biele trblietky,
ktoré dokážu potešiť všetky dietky.
Každý rok ťa vidím len raz,
aby sme sa vedeli radovať z Tvojich
krás.

Danielka Auxtová 9.B

Zimná óda

Ó, ty zima, krásna pani,
Tvoj biely závoj pretvára obzor pláni,
vločky sťa anjeli padajúci na zem,
cencúle, tvoje ľadové slzy, dopadajú až
sem.
Celoročné trápenie prikryla biela srieň,
a v diaľke vidno Tvoj ľadový tieň.

Radka Rafajová a Eliška Pišojová, 9.B

Radostná zima

Ó, zima, božia iskra krásna,
dcéra z neba Ty.
Vchádzame, ó, ty biela,
v Tvoj stan snehom zajatí.

Tvoje čary spoja zasa
čo rozdelil ročný čas,
celé mesto pobratá sa,
tam, kde vianočný stôl prestieraš.

Úprava ódy Na radosť Tomáš Vlček 9.B

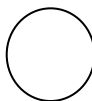

Školské zaklínadlá

Literárne učivo o fantastickej rozprávke uvoľnilo aj fantáziu žiakov 5.A
a zafantazirovali si, aké by to bolo vlastniť školské magické predmety, s pomocou
ktorých by sa im splnilo rozprávkové želanie.

Čáry-máry chvíľ očka,
nech mi ide školička,
kliky, háky, tresky plesky,
nech mám na výbornú testy.

Adam Švec

Čáry- máry, nech sa páči,
milé pero, pomôž mi.
pri diktáte, na písomkách,
nech darí sa mi.

Anežka Pokošová

Pero moje modré,
nech mi píše dobre.
Na tabuľu píše krieda,
krieda taká biela.
Píše haky-baky,
ako doktor dáky.

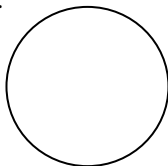
Mat'a Komorová

Čáry-máry, nech sa darí,
z poučiek nech nie sú chmáry.
Šiby ryby, masné ryby,
v diktátoch nech nie sú chyby.

Čáry-máry, nech sa darí
a mama nás vždy pochváli.

Stela Belánová

Pero, toč sa toč,
dobré známky v žiackej knižke mi
vyrob.

Čáry-máry, zošit milý,
nech sa viac už nepomýlim.
Ententiky päť,
dobré známky mi prines.

Filip Bella

Abraka dabra tabra,
aby školu zajtra,
premenilo kúzlo krátke,
na jedno klzisko hladké.

Matúš Havaš

Poézia nonsensu

Ako by to vyzeralo, keby bolo všetko naopak? Takto si to predstavujú na literatúre žiaci 5.B

VEĽKÉ BLUDY

Maliar hrá karty,
zatočil sa raz dva tri.

Moreplavec píše báseň,
Mimoň mu dáva kázeň.

Policajt riadi premávku vareškami,
zajaci majú veľa toho za ušami!

Medved' robí šnúru ,
zasekol si nohu v rohu.

Líška sa vkradla do komory,
zdalo sa jej, že železá miska horí..

Kludia Semančíková

Ráno zobúdzam budík,
do školy tlačím sudík.
A v ňom je moja sestra Deniska,
ktorú zjedla teniska.
Na stole sa nachádza krieda,
a v nej ukrytá trieda!
Zošity z knížiek čítajú
a žiaci učiteľov skúšajú.
Poobede sedím na paličke,
mravec zasa na lavičke.
Vedľa skáče malý sloník,
v piesku sa hrá lúčny koník.

Nikola Oláhová

Bláznivý deň
Ked' ráno vstanem,
topánok sa najem.
Do chleba sa dám,
a už všetko mám.
Ked' vidím školu,
leziem na ňu dolu.
Až do pekla dôjdem,
do školy nepôjdem.
A keď z pekla prídem,
domov loďou prídem.

Martin Sepeši

Pes a robot

Zašušťalo mi pri uchu,
skriňa letí vo vzduchu.
Na skrini sedí pes,
pochytil ma veľký des.
Čože z toho len bude,
keď pes neseď v búde?
Teraz sú psi roboti,
domy strážia roboty.
Robot strážiť nebude,
keď len spáva v psej búde.
V búde má samé lakoty,
veď prišiel z inej planéty.
Strojný olej popíja,
celé dni zavíja.
Čím viac pije, tým viac vyje,
teraz ku nám nikto nepríde.
Ponad horu, ponad les,
na rogale letí pes.
Aj poštár má veľký stres,
čože sa to deje dnes?

Marika Bundová

O lietajúcej rybe

Pozriem hore a čo vidím?
Také čudo s uchom krivým.
Len tak pozerám, to aj chvost! Je tomu tak!
Čo to moje oko hnedé vidí? Je to ryba!
Čo na mňa len tak žmurká?
Žmurká, žmurká ostošest', zatne svoju malú päst'.
Hádzem po nej udicu,
trafil som motor, je cez celú pivnicu.
Ktorý len tak po mne vrčí, že ho mám dať tam, kde patrí.
No ja neviem, kde on pasuje,
nechal som ho tak, nechal som ho na pospas.
Išiel som za rybou, že kde má krídla?
Kde ich stratila?
Hovorí, že veru nevie.
Zdá sa mi to? Alebo to je moje spasenie?

Lukáš Košík

Jedného dňa moja duša
vykukla si pod vankúša.
Očkom jedným neprezradným.
Pozrelo si vtáča ako letí
a očami vrtí.
Opäť pre ňu nájde sa
Ján pokloní sa!
Čitu, čo sa vzpína.
Janko ovládač zapína.
Zrazu letí slinka.
Očkom pohasína!
Skry sa pod vankúš!
A tam si čuš.

Jedz hrozno a nechaj d'aleko a nejedz toľko!

Mariana Markusová

Krúžkovica

Po stopách minulosti:

Krúžok je zameraný na spoznávanie etnografických, ale aj geografických a prírodovedných reálií, v ktorom žiaci žijú.

Cieľom je:

- vychovávanie k hrdosti na svoj národ, na tvorbu svojich predkov a vytváranie si vzťahu na vlastnú lokalitu, širší región.
- zachovanie hodnôt tradičnej kultúry
- poznanie histórie a súčasnosti

Pani učiteľka Soňa Skladaná

My žiaci krúžku " Po stopách minulosti „ sme si boli pozrieť výstavu tropického hmyzu v Horehronskom múzeu v Brezne. Dozvedeli sme sa, že výstava je zo zbierky Michala Zachara z Prievidze. Videli sme cenné aj nočné motýle z celého sveta. Najkrajšie druhy boli vidlochvosty a labôčky, lišajovité a okaňovité nočné motýle. K najviac vystavovaným exemplárom patrili chrobáky z Afriky, Ázie a J. Ameriky. Pre nás boli pripravené zaujímavé filmy o živote hmyzu. Tiež sme videli živé živočíchy chované v teráriách, napr. pakobylky, šváby, škorpióny či pavúky. Veľmi sa nám tam páčilo, už sa nedočkavo tešíme na ďalšie skúmanie minulosti. *Patrik Bielik 8.A.*

Synagóga v Brezne

Žiaci krúžku „Po stopách v minulosti“ sa opäť vydali do ulíc, tento raz židovskej synagógy v Brezne, ktorou nás sprevádzala pani z infocentra. Dozvedeli sme sa, že budova sa po rekonštrukcii využíva aj na organizovanie koncertov výstav a iných kultúrnospoločenských podujatí. Najzaujímavejšia pre nás bola stála expozícia venovaná histórii synagógy a životu miestnej židovskej komunity, ktorá sa nachádza pod kopulou. No keď sme museli zísť po sklenených schodoch, tuhla nám krv žilách a srdce bilo ako zvon! Aj pani učiteľka vyzerala veľmi biedne, keď schádzala dole. Miestami sme sa o ňu báli, pretože bola biela ako stena. Keď sme vychádzali zo synagógy, všimli sme si nápis nad vstupom, ktorý bol písaný po hebrejsky a znamená: „Toto je brána Hospodinova, ňou spravodliví vchádzajú.“ Potom sme sa spoločne

presunuli k soche M. R. Štefánika, ktorý v Brezne vôbec nebol, no Brežňania ho veľmi uznávali, a preto si ho aj veľmi chránili. Pani z infocentra nám porozprávala o historickom vývoji mesta, o všetkých historických pamiatkach a o miestnom rytierovi Bomburovi, ktorý zvíťazil v boji s najsilnejším Turkom. Aj tento výlet bol veľmi zaujímavý a vôbec nám nevadilo, že sme prišli domov neskoro. Tak dlho sme vydržali aj vďaka dobrému breznianskemu kebabu.

Adam Lenčo a kolektív 5.B

Dobre vedieť!

Čo to stojí v našom dvore?
Guľa dolu, guľa hore.
Mrkvový má nos,
stál tam celú noc.
Čo je to?

V izbičke tíško stojí, žiari, bliká.
Poháňa ho elektrika.
Čo je to?

Zadanie hlavolamu:

1. Najmenší štát Ázie je:

A/Brunej B/Jemen **C/Maledivy**

2. Jabĺčko sa nachádza na:

A/stole B/Zemi **C/Nohe**

3. Prvý teplomer na meranie teploty ľudí vynášiel:

A/taliansky lekár Santorio B/grécky lekár Hippokrates C/angličan William Harvey

4. Aká je najhlbšia hlbokomorská priekopa?

A/Tonžská B/Filipínska **C/Mariánska**

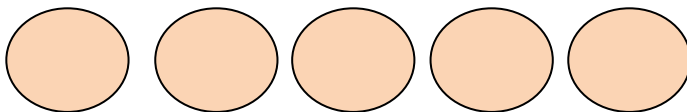
5. Ktorý cisár nevládol v 3. storočí?

A/Nero B/Valerián C/Dioklecián

6. Pel' sa tvorí v:

A/nitke B/semenníku **C/pel'nici**

Rubriku pripravil Adam Švec z 5. A a Jakub Bíreš zo 7. B

C/C/A/C/AC

Pokyny k novému žolíku:

S novým žolíkom môžeš vyhrať jednu z troch odmien podľa tvojho želania:

1. Necvičiť na jednej hodine telesnej výchovy, 2. Anulovať jednu bleskovkovú známku z cudzieho jazyka, 3. Získať fajný desiatový balíček.

Žolíka vystrihni, zakrížikuj jedno okienko, možnosť, ktorú chceš vyhrať. Napiš svoje meno a vhod' žolíka do schránky pri zborovni. Môžeš sa s aktuálnym žolíkom zúčastniť žrebovania len raz. Redakčná rada Círnú vyžrebuje päť žolíkov. Výhercovia budú zverejnení na nástenke, v rozhlase a na internetovej stránke školy. Výhru si môžeš uplatniť do konkrétneho dátumu. Tentoraz do 8. 2. 2019.